УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 75 років Служби Народові

СВОБОДА ŠVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го ГРУДНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 16, 1969 No. 229. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 15 грудня 1969

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ БІЛЬШІСТЮ 70-ОХ ГОЛОСІВ схвалив заборону рекламувати на телевізії і в радіо цигарки. Ця заборона обов'язувати має від 1-го січня 1971-го року. Одночасно Сенат схвалив, щоб на пачках із цигарками була сильніша престорога, як досі, яку схвалено в 1965-му році. Теперішня престорога звучить: „Увага: куреиня цигарок може бути риском для вашого здоров'я". Запропонована престорога звучить: „Увага: куреиня цигарок є небезпекою для вашого здоров'я". Палата схвалила лагідніший проєкт для власників тютюнових фабрик. Окрема конгресова конференція має узгіднити різниці в обидвох текстах.

СКІНЧИВСЯ СТРАЙК ПРАЦІВНИКІВ метрополітальної опери і перша вистава „Аїди" відбудеться вже 29-го грудня. Страйк тривав три місяці, від 15-го вересня. Проби почалися 13-го грудня, бо всі 14 спілок робітників, які працюють в Метрополітальній опері, відновили свої контракти з Дирекцією опери. Директор Рудольф Бінґ сказав, що нові контракти збільшать дефіцит опери впродовж найближчих трьох років на три мільйони долярів. Дефіцит в 1968-1969 році виносить 3.5 мільйона дол. Всі працівники опери дістали поважне збільшення платні.

ЩОРОКУ ТРЕБА ВИДАВАТИ по 20 більйонів долярів на різні соціяльні програми, щоб не було громадянських заворушень в цій країні. Так пропонує Крайова Комісія для дослідження причин заворушень, яку призначив був минулого року президент Джансон, і яку очолює д-р Мілтон Айзенгавер. Ця Комісія сподівається, що незабаром скінчиться війна у В'єтнамі, і тоді можна буде видатно зменшити видатки на оборону і частину тих видатків призначити на те, щоб поліпшити умови життя широких кол населення. На цю ціль можна буде збільшити податки відповідно до збільшення крайової продукції.

НА ДОПОМОГУ ЗАКОРДОННИМ ДЕРЖАВАМ Сенат признав 1.9 більйона долярів. Цю суму схвалено більшістю 52:31-го голоса. Сенатор демократ з Айдаго Френк Черч поставив був внесок, щоб зменшити цю суму на 206 мільйонів, але цю пропозицію відкинено більшістю 43-ох до 41-го голосу. Уряд пропонував на економічну і військову допомогу видати 2.63 більйона дол. Рішення Сенату переслали до окремої спільної Конґресової Конференції, щоб узгіднити різниці в текстах Палати і Сенату. Допомога закордонові відбувається на основі резолюції Конґресу, яка дозволяє Урядові видавати гроші до тієї висоти, яка була схвалена минулого року.

УРЯД ХОЧЕ ПОБОРЮВАТИ ІНФЛЯЦІЮ і в тій цілі видав різні зарядження, головним чином утруднено кредити, щоб сповільнити темп збільшення економіки, але досі не видко того, щоб економіка сповільнювала збільшування, хоч деякі показники свідчать про те, що вже діють урядові заходи. І так в перших десятьох днях грудня чотири найбільші автомобільні фірми продали 220.409 авт, а в тому самому часі 1968 року число проданих авт становило — 214,423. Ці чотири автові фірми — це Форд, Крайслер, Джeнерал Моторс і Амерікен Моторс Корпорейшен.

У СВІТІ

У ВАРШАВІ ВІДБУВ одногодинну нараду американський амбасадор Волтер Штессел з комуно - китайським шарже д'аффер Леі Янґом. Штессел відвідав китайську амбасаду в тиждень після того, як на прийнятті в югославській амбасаді підійшов був до названого китайського комуніста й заявив йому, що ЗСА бажали б відновити безпосередній контакт з Комуністичним Китаєм на амбасадорському рівні. Дотепер відбулися такі зустрічі, спершу в Швайцарії, після того у Варшаві, разом 134 рази, остання 8 січня мин. року. Пейпінґ відповів позитивно. Офіційно сказано тільки, що розмова була „одверта" і внедовзі буде продовжуватись. Амбасадор Штессел має марку доброго знавця совєтських справ, говорить плавко по-російськи і непогано по-польськи.

У МОСКВІ МАЛО РОЗПОЧАТИСЯ 16 грудня ц. р. засідання Верховного Совєта СССР, на якому, як щороку, буде затверджений бюджет СССР на наступний рік. На те засідання прибули з Пейпінґу перший заступник міністра закордонних справ Васілій Кузнєцов і генерал Вадім А. Матросов, які звітуватимуть про переговори, які йдуть у Пейпінґу від 20 жовтня ц. р.

ГРЕЦІЯ ВИСТУПИЛА З РАДИ ЕВРОПИ після того, як одногодинна промова грецького міністра закордонних справ Панайотіса Піпінеліса на засіданні Ради у Парижі 12 грудня не змогла прихильніше настроїти членів Ради: 12 членських держав з-посеред 18-ох заявилися неофіційно за виключення Греції внаслідку її диктаторського державного режиму. Після виступлення Греції — голосування над внесенням про її виключення вже не відбулося.

ТЕРОРИСТИ ПІДКИНУЛИ В ІТАЛІЇ кілька бомб. Сильна бомба, що вибухла вполудне в минулу п'ятницю в головній залі Національного Хліборобського Банку в Міляно вбила 13 осіб і поранила коло 85. Три інші бомби вибухли в Банку Праці в Римі, поранивши разом 16 осіб. Президент Джузеппе Сарраґат натаврував ті терористичні акти, як прояв злочинного здичіння. Папа Павло VI висловив також своє обурення, ствердивши, що ті акти терору заперечили вірності італійського народу до двотисячної християнської етики.

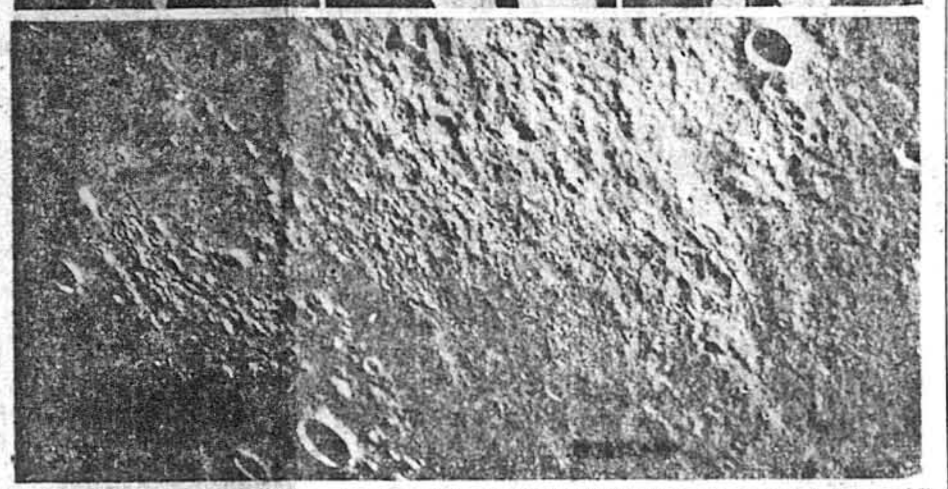
ДВА ТЕРОРИСТИ ЗГИНУЛИ, коли пробували схопити етіопський літак, який вилетів в минулу п'ятницю з Мадриду в Еспанії до Аддіс Абаби, столиці Етіопії. Стероризований пілот не зупинився в Римі, тільки полетів до Атен, однак перед тим, як літак мав приземлитися на атенському летовищі — етіопський поліціянт, що летів тим літаком у цивільному вбранні, застрілив одного терориста, а другого застрілено після того, як він вискочив з літака. Це був перший випадок такого трагічного кінця для повітряних піратів. Одним напасником був 19-тирічний арабський студент з Ємену, другим — 24-річний купець з Сенеґалії.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ВІЛЛІ БРАНДТ ЗАЯВИВ, що уряд офіційно відповість на заяву чесько - словацького партійного шефа Ґустава Гусака щодо чесько - німецьких взаємин — „у відповідному часі". Гусак запропонував Німеччині переговори на базі відкликання Німеччиною Мюнхенського договору з 1938 р., за який Гітлер приєднав був до Німеччини Судетський Край. Брандт заявив тепер, що той договір „не був тоді справедливим і не є тепер леґальним", але Західня Німеччина не може одночасно перговорювати з усіма державами про покращання взаємин: тепер ведуться німецько - совєтські й німецько - польські розмови.

НАУКОВЦІ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ПРИВЕЗЕНІ АСТРОНАВТАМИ ЗРАЗКИ ҐРУНТУ НЕОДНАКОВІ ЩОДО ВІКУ

Гюстон, Тексас. — Науковці ствердили, що привезені астронавтами мінерали неоднакові щодо їхнього віку. Ті мінерали, що їх привезли астронавти „Аполло II" мають мати від 3.8 більйона до 4.6 більйона років. Астронавти „Аполло 12" взяли зразки з району Океану Бур, а астронавти „Аполло 12" осідали у віддалі 1000 від цього району в Морі Спокою. Зразки ґрунту, що їх привезли астронавти „Аполло 12" мають „тільки" 2.2 більйона до 2.5 більйона років. З цього витягають науковці геологи такі висновки: поверхня Місяця має в собі частини ґрунту, які виникали впродовж більйонів років — в наслідок вульканічних вибухів, спадання метеорів, або і цих обидвох чинників. Каміння „Аполло 12" мають менше титану, а більше заліза й ніклю, як ґрунт, що його привезли астронавти „Аполло 11". Більшість цих мінералів виникли внаслідок процесу топлення на поверхні Місяця, або під його поверхнею. Науковці здивовані такою великою різницею віку в різних місцях поверхні Місяця. Астронавти „Аполло 12" капітан Чарлз Конрад, Ричард Гордон і Ален Біч твердять, що астронавти „Аполло 13" не матимуть труднощів при осіданні в районі Фрав Мавро, хоч там є горбистий терен.

На світлині бачимо астронавтів „Аполло 13", які 12-го березня мають почати лет до Місяця. Зліва направо — Джеймс А. Ловелл, Томас К. Меттінґлі і Фред В. Гейзі. Астронавти „Аполло 11" і „Аполло 12" осідали на рівнинах Місяця. Астронавти „Аполло 13" мають осісти на нерівному терені Місяця, яким дуже цікавляться науковці і який видко на цій світлині внизу.

Конґрес схвалив 4.8 більйона на мешканеву програму

Вашинґтон. — Сенат і Палата Репрезентантів схвалили законопроєкт про мешканеву програму, яку вислано до підпису президента Ніксона. Згідно з цим законопроєктом більше число вбогих родин зможе користати з мешкань, збудованих за публічні гроші. Ця програма домагається, щоб за кожний зруйнований старий дім в міських нетрах збудували один новий в місці або повіті, і це має бути одним із пунктів нової програми відбудови міст та будови мешкань для вбогого населення, яке не може платити дорогого комірного. В загальному новий закон продовжує федеральну будівельну програму, на один рік та крім цього дозволяє видати дальні фонди на будову мешкань, щоб можна було здійснити десятирічну будівельну програму, згідно з якою мали б збудувати 26 мільйонів мешканевих одиниць із малим комірним. Один пункт нового закону передбачає видавати річно по 75 мільйонів долярів на субсидії для тих, що мешкають в домах, збудованих за допомогою федеральних фондів, але самі ці комірники не можуть платити за мешкання більше як 25 відсотків своїх прибутків.

У Ню Йорку відбулось відкриття 16-ої виставки ОМУА

Ню Йорк. — В неділю 14 грудня о год. 1 впол. відбулося в ґалерії Літературно-мистецького Клюбу відкриття 16-ої з черги виставки Об'єднання мистців українців Америки. Виставку відкрив голова Головної Управи ОМУА Л. Кузьма, який протиставив творчість великої більшости сучасних українських мистців творчості мистців чужинецьких, які сприяють крайностям: учасники виставок ОМУА йдуть „середнім шляхом". Промовець відмовився оцінювати окремі експонати, залишивши це ґлядачам. Виставка охоплює 74 експонати включно з 4-ма скульптурами, прерізної тематики й техніки. Видано мистецько оформлений каталог. Не вважаючи на дуже погану погоду, в першому дні виставку, яка триватиме до 28 ц. м., відвідало понад 200 осіб. Багато відвідувачів тієї виставки перейшли через вулицю на виставку творів Софії Зарицької, яка в тому дні закривалась в домівці 64-го Відділу Союзу Українок в Народному Домі.

Успішна кінопрем'єра в Ню Йорку

Ню Йорк. — У суботу 13 грудня в заповненій залі УНДому відбулися два покази нового документального фільму продукції Ярослава Кулинича під назвою „Свята Софія". Висвітлювання цього кольорового звукового фільму, знятого у вересні 1969 року в Римі, Ватикані та поблизу Фльоренції, триває понад півтори години. Глядачі довгими оплесками схвалювали фільм, не дивлячись на те, що частина з записаних у великих залах промов вийшла технічно слабо, але головний їх зміст потім переказують диктори. Після кіносеансу багато людей склали свої кількадолярові пожертви на те, щоб п. Я. Кулинич зміг зробити копію фільму „Свята Софія" й передати її в дарунок Верховному Архиєпископові Української Католицької Церкви Йосифові Кардиналові в Римі.

ВІДЗНАЧИЛИ 200-РІЧЧЯ І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Едмонтон. — У неділю 23 листопада Літературно - мистецький клюб в Едмонтоні урочисто відзначив 200-річчя Івана Котляревського. Доповідь на тему „Зображення запорожців у творах І. Котляревського та його попередників" зробив д-р Яр Славутич, професор Альбертського університету. Студентка Люба Бойко продеклямувала уривок із поеми „Енеїда", а студентка Ліона Фарина виконала пісню Наталки. Акомпаніювала пані Дитиняк, виступав едмонтонський співак Борис Мельник.

Комуністичні країни шукають співпраці з Західньою Німеччиною

Букарешт. — Румунський президент і шеф тамошньої комуністичної партії Ніколяй Чеушеску у своїй промові до ЦК компартії Румунії висловився позитивно про „реалістичні тенденції" Західньої Німеччини та одверто рекомендував свім комуністичним державам завести з нею нормальні дипломатичні взаємини. Покищо Румунія є одинокою европейською сателітською державою, яка обмінялась з Західньою Німеччиною амбасадорами. Чеушеску заповів, що Румунія буде старатися за тісніші культурні, економічні й технологічні зв'язки з Західньою Німеччиною" в інтересі власному і всіх інших соціялістичних країн". Правда, Чеушеску не промовчав про „реваншистські нео-нацистські сили" в Західній Німеччині, але радив вести політику порозуміння з західньо-німецьким урядом, щоб протиставитись тим деструктивним силам. — Західні коментатори вважають, що Чеушеску висловлював загальні думки й бажання всіх комуністичних сателітських країн, за винятком Східньої Німеччини, яка лякається власної політичної ізоляції, коли всі інші комуністичні держави будуть у добрих вcase... взаєминах з економічною сильною Західньою Німеччиною. Вправді Чеушеску заявив, що Західня Німеччина повинна визнати Східню Німеччину, але не ставив цього за передумову добрих взаємин Румунії й інших комуністичних країн з Німецькою Федеративною Республікою (Західньою Німеччиною).

Ізраїль, араби й Москва відкинули пропозиції ЗСА щодо замирення

Москва. — Московська „Правда" з минулої неділі неґативно схарактеризувала минулотижневу заяву державного секретаря Віллієма Роджерса про становище ЗСА супроти ізраїльсько-арабського конфлікту та шансів тамошнього замирення. Не входячи в річевий розгляд пропозицій Роджерса, автор статті у „Правді", Владімір Міхайлов, який, очевидно, писав під диктатом Політбюра, назвав заяву Роджерса „бажанням розсварити арабські країни та замаскувати свою дальшу підтримку Ізраїлеві". Заява Віллієма Роджерса відповідала офіційній ноті, що її ЗСА передали Москві ще 28 жовтня ц. р. Москва дотепер безпосередньо на ту ноту не відповіла. Також ніхто з офіційних лідерів арабського світу не зайняв до промови Роджерса становища. Ізраїльський прем'єр Ґолда Меір закинула Америці, що вона „моралізує", а міністер закордонних справ Ізраїлю Абба Ебан заявив, що ніхто з посторонніх не може завести мир на Близькому Сході за винятком двох безпосередньо заінтересованих сторін — ізраїльців і арабів. Совєтські лідери запевнили в минулому тижні єгипетську делеґацію, що Совєтський Союз надалі буде підтримувати арабські держави, але водночас у тому комунікаті казалося про конечність „політичної розв'язки" конфлікту. Під кінець цього місяця відбудеться в Рабаті в Марокко з'їзд володарів всіх арабських держав і Совєтам залежить на тому, щоб там мати знову опінію єдиного приятеля і союзника арабського світу. Державний секретар Вілліям Роджерс, представивши „збалянсовану" пропозицію замирення, згори припускав, що вона „нікому не сподобається".

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПРО В'ЄТНАМ

Вашинґтон. — Президент Ричард Ніксон мав виступити о год. 6 попол. у понеділок 15 грудня з п'ятихвилинною промовою через радіо-телевізія про ситуацію у В'єтнамі. За твердженням преси, Уряд відкликав на 11.000 вояків більше ані ж заповіджених 60.000. Таким чином у В'єтнамі є тепер 473.000 американських військовиків усіх родів зброї. Свою першу велику промову про В'єтнам і свою політику супроти нього президент Ніксон виголосив 3 листопада ц. р.

Ню Йорк відзначив 25-ліття з дня смерти Митрополита Шептицького

Ню Йорк, Н. И. — В Ню Йорку гідно відзначили 25-ліття з дня смерти Митрополита Кир Андрея Шептицького. Наукове Т-во ім. Т. Шевченка зорганізувало Наукову Конференцію в суботу 13-го грудня в залі Українського Інституту Америки, на якій проф. д-р В. Ленцик доповідав на тему „Митрополит Кир Андрей Шептицький — ідейний батько екуменічного руху", проф. д-р Г. Лужницький на тему „Митрополит А. Шептицький — відновитель української національної гідности" і проф. д-р О. Кравченюк — „Дещо про діяльність Митрополита А. Шептицького поза межами України". В неділю 14-го грудня в українських католицьких церквах Ню Йорку відбулися Богослуження за душу Покійного Митрополита. В церкві св. Юра присутні були члени молодечих організацій Пласт і СУМА в числі коло 400 осіб із організаційними прапорами та представники комбатантських організацій із прапорами. Увечері того ж дня о год. 6-ій в залі Фешен Інституту в Ню Йорку відбулася Святкова Академія, зорганізована Комітетом Об'єднаних Американсько - Українських організацій Великого Ню Йорку. В Академії брав участь хор ім Андрея Шептицького в Ню Йорку, який виконав І. Недільського „Молитву за вітчину", Д. Бортнянського „Концерт XVI — Вознесу Тя, Боже мой", Лаврівського „Услиши Господи", В. Ліріна „Хваліте Бога" та „Боже Великий Єдиний" М. Лисенка — О. Кошиця. Промову виголосив проф. д-р В. Ленцик. Бас-баритон О. Стецура відспівав „Псалом 94" В. Барвінського і „Думу" М. Гайворонського. Сопрано С. Тураш відспівала „Молитву" М. Гайворонського, „Богородице Діво" і „Мамо моя" М. Гнатишина. Маестро Є. Курило деклямував Б. Лепкого „В храмі св. Юра". Диригував хором — М. Ничай. акомпаніював на фортепіяні — Р. Стецура. Присутні щирими оплесками дякували виконавцям за старанно підготовані і добре виконані пункти програми.

Українська доповідь на З'їзді канадійських письменників

Едмонтон. — В Альбертському університеті відбувся з'їзд канадійських письменників і літературознавців, на якому, поруч доповідей про англомовну і франкомовну літератури в Канаді, була також доповідь про українську поезію в Канаді, яку виголосив д-р Яр Славутич. Першим українським поетом у Канаді був Іван Збура (1860-1940), який прибув до Канади 1898 р. Його вірш „Канадійські емігранти", передрукований у „Північнім сяйві", 4 книга, датований 1898 роком, був у „Свободі" 1899 р. Помер Ів. Збура в Едмонтоні, де його й поховано. Хронологічно другим українським поетом у Канаді був Сава Чернецький. Далі доповідач розглянув творчість І. Данильчука, О. Івахи, М. Мандрики та інших важливіших поетів у Канаді. Це вперше було включено в програму з'їзду канадійських письменників доповідь на українську тему.

Д-р Антін Жуковський обраний на місто-голову стейтового лікарського Т-ва

Майнот, Н. Д. — Богато американських часописів в Норд Дакоті під таким заголовком повідомило, що з кінцем листопада ц. р. відбулися в Майноті, Н. Д. стейтові річні збори американських загально практикуючих лікарів, на яких, крім дводенної сесії наукових викладів, були рівнож вибори нової стейтової Управи цього товариства. Під час виборів, на внесок номінаційної комісії, несподівано для богатьох і то одноголосно обрано на місто-голову цього американського лікарського стейтового Т-ва нашого відомого діяча д-ра Антона Жуковського зі Стіл, Н. Д. з тим розрахунком, що через два роки він буде його президентом.

По виборі, д-ра Жуковського запрошено дати інтерв'ю для телевізійних і радіових станцій в стейті Норд Дакота.

Мґр. Омелян Коваль, голова СУМ, відвідав УНС і „Свободу"

Під час відвідин в УНС і „Свободі". Сидять (зліва): ред. Данило Чайковський, мґр. Омелян Коваль, гол. предсідник УНС Йосип Лисогір і Лев Футала. Стоять (зліва): ред. А. Драґан, гол. касир УНС дир. Петро Пуцило, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох та заступник гол. предсідника УНС Володимир Сохан.

Джерзі Ситі. — Минулої п'ятниці, 12-го грудня, головну канцелярію Українського Народного Союзу та в-во „Свобода" відвідав голова Спілки Української Молоді мґр. Омелян Коваль з Бельгії, який приїхав до ЗСА у зв'язку з недавнім Дев'ятим Світовим З'їздом СУМ, що відбувся в місті Ню Йорку та в результаті якого він був переобраний на голову цієї Спілки Молоді. Мґр. Омелян Коваль відвідав УНС і „Свободу" в товаристві заступника голови Спілки Української Молоді Америки та заступника головного предсідника УНародної Помочі" і віце-президента УККА Лева Футали та ред. Данила Чайковського. В розмові з головними екзекутивними урядовцями УНС та редакторами „Свободи" в канцелярії й опісля під час спільного обіду, гість з Бельгії говорив про свій досвід із відвідин українських поселень в багатьох інших країнах та про стан і розвиток очолюваної ним великої молодечої організації і її перспективи на майбутнє, як також живо інтересувався всебічною активністю, станом і розвитком УНСоюзу.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вартість думки противника

У четвер минулого тижня президент Ніксон запросив до Білого Дому кол. президента Линдона Джансона і провів з ним двогодинну нараду у різних закордонно - політичних справах. Пресовий секретар Президента пояснив, що Ніксон раз-у-раз запрошує різних державних мужів і політиків, щоб почути їхню думку в актуальних міжнародних справах, при чому були вже між ними й такі видатні демократи, як колишній державний секретар Дін Ачесон та колишній амбасадор у Москві Джордж Кеннан, обидва з ери президента Гаррі Трумана. Ніхто цьому не дивується, бо в демократичних державах, в яких визнається конструктивну опозицію, як складову частину державної системи, співпраця між керівною партією і її урядом, з одного боку та опозицією з другого — вважається за річ логічну, правильну й зрозумілу.

Це державницький принцип, який перечить партійницькому й гуртковому принципові, за яким „рацію маємо тільки ми", а тому можна засягати думки тільки у політичних приятелів та однодумців і не допускати до себе інакодумаючих, які „не мають рації". Державницький підхід завжди понадпартійний і понадгуртковий. Він заснований на спільності таких ідей і ідеалів, як любов до батьківщини, оборона її життьових інтересів, воля й добробут для народу й країни. Але поза непорушними принципами існує широке поле політики й тактики, де можна і треба вислухувати різні думки і спокійно та доброзичливо, із взаємною толеранцією їх аналізувати. У часах загрози для батьківщини партійні противники єднаються задля спільного добра. Тому в демократичних державах раз-у-раз бачимо коаліційні уряди з людьми із різних партій. Вони не вирeклися своїх світоглядів, але, як фахівці своїх ділянок, власною своєю працею і співпрацею причиняються до спільного державного і всенародного добра.

В українській дійсності не завжди так діється. Ми — правда — також виявили в різних історичних хвилинах міжпартійну єдність. Ми виявили високий ступінь зрілости своїм Першим Світовим Конгресом Вільних Українців Ми створили на міжпартійній і міжорганізаційній базі Український Конгресовий Комітет. Але в інших випадках і в щоденному житті ще далеко не всі партії, гуртки й окремі діячі визбулися думки, що також інакодумаючий може в дечому мати рацію, яку треба визнати, і що від нього можна дечого навчитися.

Москва-Пейпінґ – затишшя

Драматичні події, які відбуваються в Америці та в Европі, відсунули в тінь зацікавлення совєтсько - китайськими взаєминами. У березні цього року, коли в обширі ріки Уссурі дійшло до кривавих совєтсько - китайських сутичок, деякі коментатори міжнародної преси не виключали війни між СССР і Китаєм. Але ті голоси замовкли, коли 13 вересня ц. р. несподівано совєтський прем'єр Алексєй Косиґін появився в Пейпінґу і відбув на його летовищі нараду з Чу Ен-лаєм, у висліді чого від 20 жовтня заступник Косиґіна Василій Кузнєцов перебував в столиці Китаю, як голова численної совєтської делеґації, на переговорах з китайськими комуністами.

Тепер В. Кузнєцов прибув до Москви, і невідомо чи ті тайні розмови будуть продовжуватись. Кореспонденти з Гонґ Конґу твердять, що ті переговори є тупцюванням на місці, бо китайці вимагають ревізії договорів з 60-ох і 80-их рр. минулого сторіччя, за якими царська Росія загарбала від Китаю кругло 600.000 кв. миль, а большевики взагалі уникають цієї справи, а хочуть тільки устійнити „модус вівенді" на базі існуючого стану. Все ж переговори продовжуються, бо, очевидячки, ні одна сторона не хоче давати другій стороні пропаґандивного атуту, що, мовляв, ми пропонували замиритися, але нашу пропозицію відкинено.

Американський колюмніст Джозеф Алсоп твердить, що зустріч Косиґіна з Чу Ен-лаєм, як і пейпінґські переговори є наслідком натиску збоку Північного В'єтнаму. Якщо між Москвою і Пейпінґом прийшло б до війни, Північний В'єтнам був би ізольований і тамошні комуністи пропали б. У Пейпінґу, твердить той журналіст, член північнов'єтнамського Політбюра докладає всіх зусиль, щоб та конференція не розлетілась. І тому теж, поки існують шанси на совєтсько - китайське замирення, Північний В'єтнам і В'єтконґ вимагають на Паризькій конференції капітуляції Америки.

Війна між Москвою і Пейпінґом зліквідувала б не тільки В'єтнамську війну, — вона допомогла б також уярмленим Москвою народам. Але Москва, як Пейпінґ, свідомі, що зудар між ними був би величезним риском для кожного з них, і тому до такого зудару не квапляться.

ПАПА ПАВЛО VI У 10-РІЧЧЯ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ

Преподобному нашому Братові
Амвросієві Сенишинові
Митрополитові Філядельфійському,
Асистентові Папського Трону

Окрім того, що посилаємо Нашого особистого представника, найвидатнішого Кардинала де Фірстенберга головувати на торжествах десятиріччя заснування Української Католицької Митрополії у Філядельфії, Ми бажаємо також, Преподобний Брате, звернутися до Вас і до всіх Українців Католиків З'єднаних Стейтів Америки з Нашими словами віншувань, заохочування і молитовних побажань.

Як Церква в Вашій рідній країні перейшла так багато терпінь, зерно, яке українські емігранти принесли до далеких берегів, виросло й процвітало, остаточно заслужило на канонічну організацію в 1958 р., що нею потвердила і нагородила за зрілість і стійкість релігійного життя та відданість Вірі, яку виявили Єпископство, Духовенство й Вірні. Будуючи на міцних основах, покладених тими похвальними Ієрархами Сотером Ортинським, Константином Богачевським і їхніми співробітниками, Ви, Преподобний Брате, продовжували апостолят невтомною ревністю, чудово підтримуваною Нашими Преподобними Братами Йосифом Шмондюком і Ярославом Ґабром, у понад двісті парохіях, які обслуговують третину мільйона душ Вашого обряду.

Разом з Вами висловимо думки вдячности і визнання Богові, Який дав зростання, молячи Його подати нову спонуку до апостольських діл у майбутності через ревну співпрацю усіх Ваших відданих священиків і побожних вірних.

Урочисті святкування, відзначуючи цю важну річницю, відбудуться у величавій катедрі, збудованій Вашим сміливим почином, Преподобний Брате; та й, щоб додати блиску цій сприятливій нагоді, Ми бажаємо подарувати Вашому митрополичому соборові, як вічний спомин, чашу для Божественної Літургії.

Згадуючи з найглибшою подякою важкі труди й апостольську ревність тих, що в минулих роках працювали і причинилися до сучасного квітучого стану Української Католицької Спільноти в Америці, Ми благаємо Справедливого Суддю, щоб дав вічний спокій їхнім душам у щасливості, обіцяній добрим і вірним слугам. І від серця, сповненого батьківською утіхою і доброзичливістю, Ми в любові уділюємо Вам, Преподобний Брате, Преосвященним Владикам Стемфорду і Святого Миколая в Чикаґо, всьому Духовенству, Монашеству і зібраним людям у Вашій катедрі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії під час святкування цієї історичної річниці Наше особливе батьківське Апостольське благословення.

З Ватикану, 21 листопада 1969.

ПАВЛО VI Папа

Т. Тещук

ПРО ПАТРІОТИЗМ НА ЕМІҐРАЦІЇ

Патріотизм — це любов до своєї батьківщини, до свого народу. А у поневолених націй це — боротьба за визволення свого народу, за свою незалежну державу.

Очевидно, що найбільшими українськими патріотами є ті українці, які ведуть безпосередню визвольну боротьбу з окупантом в Україні, ризикуючи своїм життям.

В умовах еміґрації ми безпосередньої боротьби з окупантом України не ведемо, а допомагаємо лише українським визвольним змаганням. Український патріотизм на еміґрації вимагає від нас не жертвувати своїм життям або майном, а лише виконувати деякі скромні національні обов'язки:

— Належати до українських репрезентативних організацій — УККА і СКВУ, щоб не розгубитися в чужому оточенні і зорганізовано допомагати українським визвольним змаганням на зовнішньополітичному відтинку.

— Піддержувати свою українську Церкву і зберігати в ній українські національні засади.

— Зберігати й виховувати своїх дітей в українському національно - релігійному дусі: говорити вдома з ними по - українськи, посилати їх до української церкви, до українських дитячих садочків, до шкіл українознавства та українських молодечих організацій.

— Піддержувати свою українську пресу, українську літературу, українські наукові, культурно - освітні, молодечі та фінансово - господарські організації.

— Щедро жертвувати на українські цілі. Бо жертвенність на українські цілі в наших еміґраційних обставинах — це найбільш реальна допомога українським визвольним змаганням, що залишає по нас добру пам'ять українських патріотів.

— На зовнішньополітичному відтинку — брати активну участь в переведенні Тижня Поневолених Націй і спільно з представниками інших поневолених націй вести пропаґанду в ЗСА і в ОН проти московського колоніялізму, пам'ятаючи, що ми — амбасадори українського поневоленого народу.

Патріотизм не на словах, а на ділі

Американський добробут, матеріялізм та ворожі нам зовнішні чинники деморалізуючо діють на деяких українських еміґрантів, які не виконують цих своїх скромних національних обов'язків, відчужуються від української громади і стають поживою для інших націй, не залишаючи по собі ніякого сліду.

У протилежність до цього є серед української еміґрації визначні українські патріоти, які, поза цілоденною своєю працею, працюють в українських громадських організаціях, дитячих садках, школах українознавства, українських молодечих організаціях і т. п. Інші стають меценатами — багато жертвують на українські цілі, підтверджуючи свій патріотизм ділом.

Тепер, на початку навчального року, варто тут згадати про тих українських батьків - патріотів, які виховують своїх дітей в українському національному дусі і підготовляють нам нову зміну.

Виховання української молоді це справа не тільки батьків, а всієї української громади. Але чи маємо ми громадські фонди для допомоги дитячим садкам, школам українознавства та українським молодечим організаціям?

Думаємо, що Шкільна Рада і Екзекутива УККА присвятять цій справі належну увагу — подбають про організацію фондів українознавства і допоможуть тим українським батькам, які роблять для нас велике патріотичне діло.

Антін Орликовський
дослідник історії державности України 1917-23
та філателіст

УКРАЇНА І МІЖНАРОДНИЙ ПОШТОВИЙ СОЮЗ

7-го листопада цього року в „Свободі" надруковано статтю ред. Р. Рахманного про одну із дуже важливих сучасних проблем України — її членства в Міжнародному Поштовому Союзі. Це, мабуть, перша на цю тему від довгих літ солідна стаття в нашій пресі. Тому треба бути вдячним ред. Рахманному за те, що порушив на сторінках „Свободи" це питання, яке повинно постійно бути актуальним в наших меморандумах і деклярaціях про дискримінацію України як „суверенної держави". Досі це важливе питання обговорюється лише в крузі українських філателістів та в їх органі „Вістях" Союзу Українських Філателістів.

До арґументів обросійщення України можна б додати ще такий: брак окремої поштової марки для УССР свідчить про те, що сучасна совєтська Україна є в положенні гіршому, як були навіть найбільш відсталі колонії Британії, Франції чи Портуґалії. Часто представник УССР виступає в Об'єднаних Націях в обороні колоніяльних народів Африки чи Азії, а рівночасно не хоче бачити, що в поштовому зв'язку африканська Анґоля, Мозамбік або країна Папуасів (Папуа) чи будь-які острівні колонії Франції та Англії на Тихому океані мають здавна свої поштові системи. Ці колонії мають свої окремі поштові марки із назвою своїх територій та видами міст, природи, тваринного світу чи постатей, які мають місцеве національне значення.

Для нас ясно, чому Москва не дозволяє Києву видавати свої поштові марки, ювілейні коверти та печатки. Не в інтересі Росії, щоб українська промисловість, українські порти, міста, важливі продукти українського експорту, історичні пам'ятники, старовинні храми, замчища Волині та Поділля, постаті нашої старовинної історії, пам'ятки з літературної, музичної, мистецько-малярської спадщини чи етнографії були увіковічнені на поштових марках України, як окремої від Росії державної одиниці.

СССР — сучасна Росія, якраз навпаки, дуже часто вміщує на своїх „марках СССР" види промислових центрів Донбасу чи Придніпров'я, курортів України в Криму, ілюструє українське сільське господарство, але під фірмою совєтського господарства, приналежного до СССР, тобто Росії. Для світу Одеса має бути лише совєтським портом СССР, а Київ — всеросійським містом, символом якого має бути не Софійський Собор чи Золоті Ворота, а пам'ятник Богдана, який „возз'єднав Україну з братньою Росією".

Якщо час від часу виднієукраїніка на марках, все ж таки то СССР, а ніколи УССР. І ця україніка просякнута духом всесоюзної спільности, яку об'єднує спільна валюта рубль та російська „почта", а не українська гривня та „пошта".

На кожній совєтській поштовій печатці стоїть „СССР", щоб, одержавши листа з Одеси, Києва чи Львова, хтось не подумав, що ті міста поза СССР, тобто Росією. А надто добре відомо, яку ролю виконує поштова марка в державній пропаґанді. Тому вже від 1923 р. після першого і останнього випуску поштових марок УССР, Україну прикріплено до маркового поштового видання СССР.

Тепер СССР у філателістичних виданнях найбільш розпропаґована в світі країна, через поштову марку СССР просякає в усі закутки землі, в усі світові маркові альбоми. Попри високомистецькі мадярські, поштові друки СССР найбільш розреклямовані і постійно впоюють в народи світу велич СССР-Росії в усіх її ділянках життя, включно із згадкою про етнографію народів СССР, однак як „членів братньої сім'ї".

Ось тому вважаю, що наші найвищі політичні інституції в своїх меморандумах та деклярaціях повинні постійно згадувати проблему поневоленої України і в поштовому ресорті, домагаючись через Міжнародний Поштовий Союз, щоб в Україні видавали українськомовні поштові друки для популяризації України, поминувши вшановування Леніна, дня октябрської революції, Маркса чи Енґельса, як це змушені робити всі сателітні держави: Польща, ЧСР, Мадярщина та Монголія.

Прикро нам с т в ердити

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ЗАПАМОРОЧЕННЯ

Запаморочення, яке в щоденному житті люди називають також „заворотом голови" або „головокруженням", — це неприємне відчуття, коли людині видається, що усе довкілля обертається навколо неї. Відчуття це пов'язане з втратою рівноваги, і людині видається начебто вона хилиться набік. Вона справді втрачає спроможність іти рівно. Іноді також у лежачій позиції видається наче кімната крутиться. Внаслідок такого відчуття людина, затративши рівновагу, може впасти. Воно може викликати нудоту та блювання, загальну слабість, біль голови, млості, потемніння в очах, притуплення слуху.

Запаморочення може бути викликане різними причинами: недугою очей, отрусенням, інфекційним процесом, особливо в усі, анемією, недугами серця та судин, гіпертонією, т. зв. хворобою Меньєра, забуренням органу рівноваги при постійному русі в літаку, потягу, авті та безліч інших причинами. В загальному можна сказати, що запаморочення — це симптом, зв'язаний з недугами кровоносної системи судин, зокрема мозку, або органу рівноваги, який міститься у середньому вусі і основною частиною якого є т. зв. лябіринт.

Розглянемо причини запаморочення, беручи до уваги важливіші недуги, що його викликають:

1. До цієї групи входять недуги, зв'язані з порушенням координації м'язів обертання очей, їх фокусування, та ґлявкома. Правильну діягнозу може поставити лише окуліст — фахівець недуг очей.

2. Запаморочення можуть викликати деякі токсичні матеріяли, передусім алькоголь, окис вуглецю (чад), нікотина, наркотичні препарати, аспірина у високих дозах, оливо, бензина, стрихніна, кофеїна, фосфор, анілінові сполуки, бензол, трійливі гриби, випари різних фарб і т. д. Симптоми звичайно раптові і гострі.

3. Діябет (цукриця), уремія, токсикози при вагітності, подагра при гострих припадках, токсикози щитовидної залози. Симптоми звичайно хронічні.

4. Всяка поважніша інфекція будь-якої системи, зокрема мозку, який особливо вразливий на токсичні матеріяли.

5. Всякі роди анемії, що обнижують г е м оґльобіну нижче від 10-11 грамів. Діє тут на мозок через недостатність кисню в крові. Перевірка крови при хронічних або невиясненних запамороченнях — необхідна.

6. Всяка інфекція, яка поширюється на середнє вухо, може викликати запаморочення, бо, як згадано, в цій частині вуха міститься т. зв. лябіринт, що реґулює рівновагу. Інфекція може бути лише у вусі або сполучена з інфекцією ґлянд, гортані і т. д.

7. Сторонній матеріял у вусі, але найчастіше звичайна сірка (віск), яка, накопичуючись у великій кількості, натискає на перетинку вуха і тим порушує фнкціонування лябіринту.

8. Хвороба Меньєра — специфічна недуга органу рівноваги, яка характеризується посиленим запамороченням, нудотами та блюванням, часто болями голови і великим шумом у вусі. Звичайно вона проявляється окремими, іноді частими припадками. Лікування мусить переводити фахівець вушних захворювань.

9. Деякі недуги серця, особливо такі, що витворюють аритмію, можуть дати симптоми запаморочення, особливо при захитаній ритміці серця.

10. Гіпертонія, тобто високе тиснення крови, буває дуже часто причиною запаморочення, яке припиняється, коли тиснення вертається до нормального рівня.

11. Артеріосклероза мозку, тобто склеротичні зміни в мозку є нормальним наслідком старіння, який часом посилюється в деяких його центрах, пов'язаних з органом рівноваги, рухом кінцівок очей, деякими центральними нервами тощо. Недостатність крови внаслідок склеротичних змін в артеріях, а з тим і кисню та поживи для мозкових клітин може викликати хронічне запаморочення, яке виявляє себе особливо при посиленому русі, праці і т. д.

12. Недомагання лябіринту вуха — органу рівноваги, що реґулює наші рухи та позицію тіла у відношенні до оточення. Як при різних інфекційних процесах, хворобі Меньєра і т. д., функціонування цього органу може бути порушене. І так, відома т. зв. рухова недуга, коли людина не може зносити їзди в автомобілі, потягу і т. д. Це не тяжка, але неприємна недуга.

Крім причин запаморочення, які постають внаслідок різних недуг, можна додати ще такі причини, як опухи мозку, епілепсію („петіт маль", міґреню, струс мозку, пошкодження черепа та мозку і т. д. Але це причини очевидні і не надто часті.

Коли людина не має жадної із згаданих вище недуг, а проте іноді відчуває запаморочення, то найчастішою причиною цього є вірусове подразнення органу рівноваги через застуду порожнин носа, іноді самого вуха, накопичення сірки у вусі, недостатнє чи нереґулярне харчування, брак вітамінів, недобре повітря в помешканні або на праці, недосипляння, надуживання ліками і т. д. Стабілізація життя і праці — основні заходи проти такого роду запаморочення. У легших випадках недомагання лябіринту вуха, наприклад, коли людина не зносить їзди потягом чи кораблем, часто помагає „драмамін", який продається в аптеках без рецепти.

Переглянувши причини запаморочення, не важко зробити висновок, що це явище часто може бути передвісником поважнішої недуги. Тому, коли припадки запаморочення сильніші і постають без виясненої причини, зокрема ж, коли вони пов'язуються з іншими симптомами, — перевірка у лікаря необхідна.

Антін Рудницький

ЧУДО З ОПЕРОЮ

(З НАГОДИ ЗАКІНЧЕННЯ ВИСТАВ ОПЕРИ „АННА ЯРОСЛАВНА")

(3)

До цієї гармонійної атмосфери в хорі „Кобзар" — з метою якнайкращого успіху для опери — спричинився й член хору, Володимир Куропас, погодившися їхати до Торонта своїм автом, щоб повезти туди декількох виконавців, які не зносять їзди автобусом. Причинившися в такий спосіб до виходу з трудної ситуації, він зробив чималу прислугу загальній справі.

Очевидно, що успіх опери „Анна Ярославна" не був би таким великим і просто незвичайним, коли б не солісти опери. Усі вони — Галина Андреадіс, Лев Рейнарович, Іван Гош, Андрій Добрянський — у виставах в Ню Йорку і Філадельфії — та Юрій Богачевський, який зайняв його місце в усіх інших виставах, усі вони були в своїх ролях знамениті, як з вокальної, так і з драматично-акторської сторони, всім їм я глибоко вдячний за їх справді досконалі креації.

Окремі слова справжнього пориву хочу висказати Марті Кокольській за її під кожним оглядом ідеальне відтворення заголовної партії, Анни Ярославни, за її високомузикальну голосову інтерпретацію та простоту й щиру безпосередність у передачі цілої ролі.

У поїздці з оперою „Анна Ярославна" не обійшлося без низки випадків, щасливе закінчення яких також було справжнім чудом. Наприклад, коли, їдучи до Торонто, автобус попав у таку сніговію, що ледве міг рухатися і до залі замість коло години 4-ої чи 5-ої приїхав далеко по сьомій — а початок вистави був о восьмій! Усі виконавці мусіли перед'ягнутися в рекордовому темпі і о восьмій годині всі були на сцені, — очевидно, без проби з оркестрою! Та що було б, якби автобус прийшов на годину-дві пізніше?! Чудо!

Були теж пригоди трагікомічні, вроді такої, як з одною хористкою, яка, їдучи до Канади, до Монтреалю, забула взяти з собою документ американського громадянства й тому її через границю не перепустили. Із-за цього стратилося на границі півтори-дві години часу, але врешті-решт треба було бідолаху там залишити і „підібрати" на другий день, повертаючись з Канади до Америки. Чудо було й з погодою, яка за винятком згаданої сніговії, скрізь була чудова. Чудом було що всі учасники оперових вистав, не зважаючи на 10-, 12-, 16-годинну їзду автобусом, плюс інші невигоди, всі вони завжди їхали й верталися в якнайкращому гуморі, в піднесеному настрої, в атмосфері безперервних жартів та співів включно зі співанням — вертаючись у неділі — цілої Служби Божої, під проводом таких „професіоналів", як Лев Рейнарович та мґр Книш! Починалося це точно о 10-ій — як співана Служба Божа починається в церквах!

Особливо дивно, що, не зважаючи на всі невигоди подорожей, не зважаючи на підслухані зідхання, що, мовляв, „нарешті зможу бути дома в наступну суботу-неділю . . ." чути було, в більшості і зідхання в іншому тоні: „а коли-то знову поїдемо з „Анною Ярославною?-" До Піттсбурґу?! До Р о ч е с т е р у?! До Вінніпеґу?!" Можна би подумати, що коли б це було можливо зробити в двох днях, у суботу-неділю, то всі готові були б летіти і на місяць — особливо, коли б там уже раніше знайшлися представники Українського Народного Союзу, які зорганізували б виставу . . !

Пишучи про історію вистав опери „Анни Ярославна" і особливо поїздки з нею, не можна описати одне: ту журбу, турботи, безсонні години, навалу листування й праці, що їх мав автор опери, будучи одночасно в одній особі не тільки її диригентом, але й менаджером - адміністратором. У кожному новому місті — проби з новою оркестрою. У Клівленді і Чикаґо ці проби мусіли відбутися, в кожному з цих міст, в одному дні, в день вистави. Отже, прийшлося дириґувати кожного дня по дев'ять годин: дві тригодинні проби плюс вистава ввечері. Додавши до того фізичного маратону нервову напругу такої праці, як під час проб так і під час вистави, картина в результаті була не надто рожева . . .

Та все це — в минулому. Правдиве чудо, що все пішло так гладко, без будь-яких несподіванок чи перепон — усе, як запляновано. Чудо! А ентузіязм, з яким публіка приймала оперу в кожному місті та всі ті слова подяки, вдоволення й захоплення, які чулося скрізь, були повною нагородою за всі важкі хвилини, пережиті в останніх декількох місяцях.

Було також чудо з публікою: не тільки тому, що вона заповнювала залі по береги (до речі, в першу чергу викуповуючи всі найдорожчі квитки!), але й тому, що слухала оперу з таким зацікавленням. Адже ця публіка прецеденсу з оперою не мала — мало-хто серед неї був взагалі будь-коли на будь-якій опері. Тому ця наша публіка здебільша й не знала, як реаґувати під час самої вистави: чи, наприклад, оплескувати окремі дії, чи ні?! кожний оглядався на сусіда: мовляв, хай він зачне! Але тим палкішими були оплески після закінчення кожної сцени і, особливо, після останньої дії, коли всіх виконавців, солістів, хор і автора опери викликали безліч разів.

Цей досвід з нашою публікою був наявним доказом її зацікавлення в новому, її бажання чи навіть потреби послухати й побачити щось цілком інакше, як те, до чого вона звикла від десятків років. Це — доказ, що наша публіка хоче відірватися від шаблонів минулої доби, від „Наталок Полтавок" та „Запорожців за Дунаєм" і (не зважаючи на важливість цих п'єс в розвитку нашої культури) і несвідомо, але інтуїтивно стремить до скомплікованіших, але й більш мистецьких і більш сучасних форм театрального й музичного мистецтва. Вияв живучости й потенціялу нашого, українського народу!

Серед цієї нашої оперово-невиробленої публіки знаходилися одиниці, які посилали до газет дописи про оперу „Анна Ярославна". Деякі з них у формі щирих, особистих вражень, деякі — з претенсією на рецензії. З усіх дописів, що появилися, досі була тільки одна-одинока правдива, фахова критика, у „Свободі", автором якої був проф. д-р Роман Придаткевич. Це й не дивниця — адже критику про оперу чи взагалі будь-який музичний твір, тим паче великого маштабу, може писати тільки й єдино стопроцентовий музичний професіонал. Тому в усіх інших згаданих дописах, дармащо всі вони підкреслювали велику культурну важливість опери „Анна Ярославна" і були писані з найкращими інтенціями — та цього для музичної критики замало! — в усіх них з суто професіонального погляду було стільки неймовірно наївних завваг і . . . порад авторові,

(Закінчення на стор. 3-ій)

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.628 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 372 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО ПОВНИХ 5,000. ПРИСВЯТІТЬ УВЕСЬ СВІЙ ЧАС ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙ БАТЬКА СОЮЗУ!

ЧУДО З ОПЕРОЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

що, зібравши їх усі, можна було б з них зробити лібретто до... комічної опери!

Опера „Анна Ярославна" була свідомо написана її автором для українського слухача, і тільки для нього були задумані всі її вистави. Вимоги чужої, оперово-виробленої публіки і особливо чужинецьких музичних критиків, звиклих тільки до вистав американських чи канадійських великих оперових компаній, такі далекі і відмінні від нашої, української дійсности, що оперу, поставлену в наших, українсько-емігрантських умовах, вони ніяк не можуть зрозуміти, ані будь-як „невтрально" оцінити. Подібно, як, наприклад, наші, українські часописи ніяк не можна порівняти з „Ню Йорк Таймсом", ані багатством матеріялу, кількістю передплатників, ані кількістю сторінок, так і вистави „Анни Ярославни" чи будь-якого іншого українського театрального твору — в минулому, тепер і в майбутньому! — неможливо розглядати з погляду широкого, загально-американського чи загально - англійсько-канадійського, але тільки й єдино з погляду суто українських можливостей.

Тому й не дивниця — й ніяка несподіванка для автора опери! — що, наприклад, поруч з незвичайно прихильною рецензією в Монтреальській „The Gazette", (з 24-го листопада), появились і негативні (у цьому ж Монтреалі, в іншій англомовній газеті, п. н. „Росія з-перед 900 років, згадана в опері,"!!!), які нарікають і на декорації, і на костюми і на гру оркестри. Хіба вони свідомі фактів?! Що не вистачало грошей ні на це, ні на те, що оркестра, ніколи перед тим не бачивши нот, грала оперу після лише двох проб і т. ін., та що навіть при всіх цих недостатках, яких автор опери і її організатори були цілком свідомі і так постава опери обійшлась в такі суми грошей, які в наших умовах були астрономічними, а доведення опери до семи вистав, як згадано раніше, було правдивим чудом?!

Чи цих чужинців, звиклих до вистав нюйоркської Метрополітен Опери чи торонтської Кенедієн Опери, і які порівнювали вистави „Анни Ярославни" з цими професіональних, багатих оперових компаній, — чи вони свідомі були нашої дійсности?!

Для прикладу: декілька років тому, коли деякі українські кола в Торонті задумували виставу української опери, то театр, до якого з цим звернулися, зажадав за одну виставу... п'ятдесят тисяч! А є чутки, що навіть сто тисяч! А в нюйоркській Метрполітен Опері на кожну постанову нової опери в бюджеті виділяють сотні тисяч! Хіба ці суми можна порівняти з тими, які витратилося на сім вистав „Анни Ярославни" і які, все одно, були в наших обставинах максимально можливими?! Хіба є в нас багатії, які доплачували б до вистав опери в разі дефіциту — як це є в випадку чужинецьких оперових театрів?!

Тому так прикро вражає факт, що деякі наші, українські критикани (критиками їх не можна назвати чи вважати, бо для професіональної критики опери ні один з них немає відповідного професіонального підготовання й знання) накинулися на оперу зі злобою... і насолодою, підкреслюючи й коментуючи на всі боки її недотягнення, дармащо читаючи наші газети, в яких сам автор опери заздалегідь про ці недотягнення писав та пояснював їх причини, вони повинні бути свідомими фактів і їх розуміти. Очевидно, маючи добру волю! Тим часом підхід цих критиканів був аналогічним до підходу деяких песимістів у відношенню до швайцарського сиру: бачити в ньому самі дірки...

На щастя для нашої культури й її розвитку, це тільки нечисленні одиниці. Як кажуть на Україні, хай їм легко гикнеться!

Історичні вистави опери „Анна Ярославна" в 1969 р. закінчилися, хоч можливо, що одна чи друга ще десь, колись „вискочить". На закінчення цієї статті про чудо з переведенням у життя цих семи вистав і поїздки, з цим зв'язаної, травестуючи відомий висказ „король помер — хай живе король!", скажу: вистави моєї опери „Анна Ярославна" закінчилися — тому вже в цьому місяці її автор починає з хором і солістами проби своєї чергової опери, яка, сподіваюся, за рік буде готова до вистави і, сподіваюся, матиме не менший успіх від попередньої!

(Кінець)

Міннесота відзначила 40-ліття ОУН

29 - 30-го листопада в Міннеаполісі відбулася небуденна подія: місцеві Відділи ОДВУ й ООЧСУ з братніми Організаціями — спільно, гідно і урочисто відзначили 40-ліття ОУН.

Дводенна програма урочистостей почалася 29-го листопада в залі Українського Дому, по береги виповненого представниками українських церков, суспільно - громадських, запомогових і культурних установ та численним громадянством міст Ст. Полу й Міннеаполісу.

Бенкет відкрив голова Святочного Комітету п. В. Станиславів (ОДВУ), добрий почин організаторів спільного свята — молитвою поблагословив настоятель УКЦ св. Константина в Міннеаполісі о. д-р С. Кнап і, як завжди, знаменито провів програму вечора — тостмайстер д-р В. Анастасієвський, представивши присутнім членів Святочного Комітету: голову В. Станиславова (ОДВУ), місто гол. — Івана Мащталіра (ООЧСУ), секретаря — мґр. Петра Пишка (ООЧСУ) і членів Комітету: проф. Михайла Михалевича (ОДВУ), Дмитра Мандибура (ООЧСУ), Евгена Писарського (ОДВУ). Тостмайстер представив гостей: проф. Лева Шанковського з Філядельфії, настоятеля УКЦ св. Константина о. д-р С. Кнаппа, настоятиля УПЦ св. Михаїла в Міннеаполісі о. прот. М. Антохія з пані - маткою, проф. О. Грановського і його дружину, проф. Ю. Пундика і його дружину з Гібінгу й баритона Я Щура з Вінніпеґу.

Після прочитання привітів від Централь ООЧСУ, ОДВУ і СУМА, — виступили з деклярativними заявами від ООЧСУ п. Дмитро Мандибур і від ОДВУ п. Василь Станиславів.

Представники нашого організованого суспільства виголосили привіти.

Треба віддати належне, оплесками публіки ствердженим привітом проф. Л. Шанковського і проф. Ю. Пундика, в яких перший наголосив одність українського націоналізму, хоч і здійснюваного сьогодні не одною ОУН, а також висловив віру в те, що для обох ОУ Нв однаковій мірі є великими як Ольжич - Теліга і Рогач, так і Шухевич - Чупринка. Тому почин „далекої" Української Міннесоти можна уважати характерною рисою тих тенденцій нашої доби, що шукатимуть свого завершення. Проф. Ю. Пундик висловив думку, що осяг українських націоналістів міннесоти можна прирівняти до першого кроку астронавта на місяці, яким також розпочато в історії людства Нову Епоху.

В короткій мистецькій частині програми бенкету взяли участь: Леся Кучварська — гра на піяні і хор СУМА. Молитву подяки виголосив митроф. протоєрей М. Антохій, після якої всі присутні заспівали „ Не пора".

Наступного дня в неділю у виповненій залі Українського Дому відбулася Урочиста Академія, присвячена 40-літтю Організації Українських Націоналістів, яку відкрив проф. М. М. Михалевич і реферат на якій виголосив проф. Л. Шанковський. Саме оформлення сцени, віддзеркалювало новаторський крок організаторів свята: в центрі увінчаний Державний Тризуб, — під тризубом портрет основоположника ОУН полк. Е. Коновальця. Праворуч від нього портрет полк. А. Мельника, ліворуч — портрет С. Бандери.

В мистецькій частині програми Академії треба відзначити вдало підібрані й з великим чуттям продеклямовані „В'язанку віршів" — Ольгою Остапчук (УЗХ) й у „40-ліття ОУН" — Евгеном Писарським (ОДВУ). Рясними оплесками присутні нагородили панну А. Заставну за добру гру на фортепіяні.

Заля довгими і рясними оплесками заслужено нагороджувала кожен виступ баритона Ярослава Щура з Вінніпеґу, який вміє органічно поєднати майстерність виконання з ентузіязмом співучасника такої небуденної і вагомої своїм значенням імпрези.

І нарешті треба згадати про хори ОУВФ і Ю-СУМА під керівництвом невтомного інж. Є. Карпяка, які в наших умовах є не лише мистецькими ансамблями, а й школами суспільногромадського життя і співпраці.

На закінчення хочеться пригадати побажання, яке було провідним мотивом Ювілею ОУН: Дай, Боже, 50-ліття ОУН нам спільними силами вже відзначити у нашій вільній столиці — Золотоверхому Києві!

Н. Н.

В Ню Йорку відбулося традиційне Свято Зброї

Ню Йорк, Н.Й. — 6-го грудня 1969 р. тут у великій залі Українського Народного Дому відбулося заходами Управи Координаційного Комітету Українських і Українсько - Американських Комбатантських Організацій свято української зброї, пов'язане з церковним святом Покрови. Свято започатковано американським гимном, що його проспівав при супроводі фотепіяну дівочий хор місцевого Осередку СУМА. Відкрив свято голова Координаційного Комітету місцевої Станиці І Української Дивізії УНА, д-р Семен Федюк, який проводив програмою свята. Вступне слово про значення Свята Зброї виголосив голова місцевого Відділу ОбВУА, сот. д-р Іван Козак. Зчерги виступив дівочий хор СУМА, який виконав 3 пісні й один наддаток.

Доповідь на тему „Покров Богоматері в Українській Повстанській Армії" виголосив о. д-р Сергій Фединяк, ЧСВВ. Солістка, колоратурне сопрано Валя Наливайко відспівала 3 пісні. Наступну точку програми виконала панна Лідія Хома з Ню Гейвену, Конн., яка продеклямувала сантиментальний вірш Н. Ситника „Мій батько". Захоплена публіка нагородила її деклямацію рясними оплесками. В останній точці програми виступив знову з двома піснями дівочий хор Осередку СУМА при співучасті солістки Валі Наливайко. Закінчено Вечір українським національним гимном. Хором диригував його організатор інж. Роман Степаняк. Фортепіяновий супровід спочивав в руках проф. Тараса Левицького і д-ра Ігоря Соневицького. Письмовий привіт надіслав ген. Павло Шандрук. Естрада була прикрашена прапорами і емблемами всіх місцевих українських і українсько-американських комбатантських організацій, а стіни залі образами св. Покрови Божої Матері зі збірки Василя Харука. Він влаштував в тій самій залі виставку численних експонатів з життя і боїв Української Повстанської Армії. Ярослав Кулинич сфільмував цю імпрезу, а Мирон Заліпський награв її на звукозаписник. Приявних було 150 осіб.

І. К.

Річна конференція КУК

Президія Комітету Українців Канади на чолі з президентом о. д-ром В. Кушніром і з екзекутивним директором д-ром Я. Кальбою скликали 29 і 30 листопада 1969 р. річну конференцію, на яку прибули з цілої Канади представники складових організацій, разом 50 делеґатів. На програмі Конференції були точки: українська мова в рідних і державних школах, зв'язок з українською громадою, організація праці КУК, фінанси і збірки.

У всіх цих справах відбулася жива дискусія, в часі якої зголошено низку цікавих проєктів і плянів для посилення і пожвавлення праці всієї нашої зорганізованої громади в Канаді. Представники нашого студентства виступали з цікавими проєктами.

Ця Конференція, в якій участь взяв теж і сенатор Павло Юзик з Оттави, схвалила одноголосно три резолюції проти релігійних переслідувань і русифікації совєтською окупаційною владою в Україні.

Цікавий був теж звіт управителя Фундації ім. Шевченка д-ра І. Глинки, який заявив, що капітал Фундації на 30 березня 1969 р. виносив понад 300 тисяч долярів. Від квітня 8 платників зложило ще свої пожертви по 1,000 долярів так, що нині капітал Фундації ім. Шевченка виносить 312,000 долярів готівкою в банку. Фундація має таких членів: (1) трьох членів-меценатів, які зложили по 10,000 дол. і більше; (2) 114 членів-фундаторів (поодинокі особи або установи), що зложили по 1,000 дол., і (3) 552 звичайних членів, що зложили по 100 долярів.

Найновіший член-фундатор, який зложив під час конференції свою пожертву в сумі 1,000 дол. — це кол. УСС і видавець „Історії Української Галицької Армії" Дмитро Микитюк.

Капітал Фонду ім. Т. Шевченка ульокований в банку, а з процентів дирекція Фундації виплатила минулого року на друк шкільних букварів і підручників для навчання української мови 11 тисяч долярів, а цього року призначено на цю саму ціль 20 тисяч долярів.

Д. Микитюк

Домагаються створення „сценаріїв громадських свят і обрядів"

Київ. — Рада Міністрів Української ССР прийняла постанову „Про поліпшення роботи по впровадженню в життя і побут трудящих нових громадських свят і обрядів". „Радянська Україна" з 22 листопада інформувала, що „для пропаганди нових громадянських свят і обрядів та кращого досвіду їх проведення ще слабо використовується кіно, радіо, преса" тощо. З допомогою таких нових обрядів режим мав би краще виховувати дітей і молодь в дусі „совєтського патріотизму", тому „треба звернути увагу на ідейний зміст ритуалів і обрядів". У висліді нарад, зазначено в постанові, доручено спілкам письменників, композиторів, музично-хоровим товариствам „провести конкурс на створення кращого сценарію громадянських свят і обрядів, музичних творів і пісень". До примусово запроваджуваних свят і обрядів входять відзначування на комуністичний лад „введення в колгоспники", „введення в робітники", проводи до совєтської армії, заміна народних українських текстів колядок і щедрівок большевицькими текстами. Дотеперішня практика примусових нововведень під маркою народних свят і обрядів не задовольнила авторів таких нововведень, що й відбилось у найновішій постанові.

УКРАЇНА І МІЖНАРОДНИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

факт, що протягом 1968/69 років Екзильний Уряд УНР, як законний продовжувач уряду самостійної України із рр. 1918/20, не спромігся з поміччю ширших кругів наших філателістів, поважних дослідників історії нашої марки та поштової системи, поштовим виданням гідно відзначити 50-ліття української самостійности, 50-ліття української державної пошти та поштової марки, 50-ліття першої в історії України та в Европі міжнародної повітряної лінії: Київ-Відень, Київ - Берлін, Одеса-Будапешт та Львів - Будапешт (останній відтинок ще в рямках Австро - Угорщини із Галичиною), 50-ліття збройних сил УНР, Чорноморської фльоти, летунства, 50-ліття Українського Червоного Хреста та приналежности УНР до Всесвітнього Поштового Союзу (де факто), з приводу чого за Директорії УНР перепечатано частину поштових друків УНР ювілейною печаткою.

1970 рік — це третій рік 50-ліття самостійности України і останній рік, в якому можна ще гідно відзначити цей ювілей марковим чи печатковим виданням із зазначенням вартости в гривнях та шагах.

З практики знаємо, що наші марки, видавані екзильним урядом УНР, швидко розходилися на міжнародному філателістичному ринку, подібно як видання еміґраційних урядів Словаччини, Хорватії, Литви, Латвії та Естонії.

Приватні ювілейні видання в рр. 1968/69, хоч у дечому виконали своє завдання, одначе не можуть мати того ж значення та ефекту, що офіційні випуски із законним символом: „УНР" або „Українська Держава", „пошта" та знаком валюти „гривня", „шаги". Чого не може зробити уряд УССР в Києві, повинні зробити ми на еміґрації.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність, 26-го серпня 1969 р. по довгій недузі наш Найдорожчий і Невіджалуваний ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

о. МИКОЛА БАРАНЕЦЬКИЙ

довголітній парох с. Якубова Воля, пов. Дрогобич, Україна, б. душпастир скитальців в таборі Біссенгофен, Баварія, та б. парох церкви св. Арх. Михаїла в Патстави, Па., ЗСА.

Похоронений 30 серпня 1969 р. на українському католицькому цвинтарі св. Марії на Факс Чейс, Па.

Під час тяжкої недуги Покійного багато наших Рідних, Приятелів, Знайомих і Парохіян поспішили відвідати та потішити Його, а нам виявили своє співчуття у хвилинах нашого горя та прийшли з моральною допомогою і порадою.

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку Всім, що старалися влегшити наш тяжкий біль і що своєю участю у похоронних відправах віддали останню прислугу Покійному, а зокрема тим Усім, що відвідували Його і несли слова потіхи під час недуги.

Передусім складаємо щиру подяку Високопреосвященнішому Архиєпископові і Митрополитові Кир Амвросієві Сенишинові ЧСВВ за вислови співчуття, участь у похоронних відправах та відслуження Заупокійної Архиєрейської Божественної Літургії.

Щиросердечно дякуємо Преосвященнішому Кир Йосифові Шмондюкові Стемфордському Владиці за вислови співчуття, молитви та за відслуження Заупокійної Літургії за спокій душі Покійного.

Ми невимовно вдячні Високопреподобному о. шамб. Мирославові Харині, в особі якого Покійний знайшов щирого приятеля та духовного опікуна, що ввічливо прийняв Його в парохії по переході на емеритуру, та дав можливості виконувати дальше священичі функції. Особливішу подяку складаємо Йому за постійне відвідування Покійного в часі довгої і тяжкої недуги і уділювання Найсвятіших Тайн, за щиру поміч виявлену нам у хвилинах нашого горя, а зокрема за полагоджування справ зв'язаних з похоронами та за провід у похоронних Богослужбах.

Сердечно дякуємо о. шамб. д-рові Вікторові Поспішилові, о. шамб. Мирославові Харині, о. ради. Василеві Головінському, о. Томі Бариляковi та о. Леонардові Куберському за відслуження священичих похоронів — Парастасу з Панахидами.

Наша велика подяка о. шамб. Мирославові Харині, о. сов. Ярославові Захаріясевичеві, Впр. о. Константинові Бердарові, о. Володимирові Ковалеві й о. Леонардові Куберському, що співслужили в Заупокійній Архиєрейській Божественній Літургії, а Впр. о. Константинові Бердареві за гарну і змістовну проповідь в церкві.

Складаємо сердечну подяку за численну участь в похоронних Богослужбах Високопреподобним і Всечеснішим Отцям: о. ради. Александрові Трешневському, о. сов. Іванові Лебедовичеві, о. шамб. Михайлові Федоровичеві, о. шамб. Василеві Лостинові, о. сов. Василеві Танчакові, о. Леонтієві Міня ЧНІ, о. Миколі Старухові, о. Станиславові Дацові, о. сов. Петрові Лициновi, о. Михайлові Пироговi, о. д-рові Ізидорові Нагаєвському, о. Вікторові Сороці ЧСВВ й о. Михайлові Ретюкові.

З глибини душі дякуємо пані Добродійці Марії Харині за сердечне відношення до Покійного під час Його недуги та за неоцінену поміч виявлену нам влаштуванням прийняття священикам і учасникам Парастасу.

Щиро дякуємо о. сов. Ярославові Захаріясевичеві — товаришові Покійного з теологічних студій та проф. Григорієві Дорожівському, колишньому парохіянинові села Якубова Воля, Україна, за їх теплі прощальні слова над могилою на цвинтарі.

Зокрема щиросердечно дякуємо за зворушливі промови в пам'ять Покійного в часі стипи: о. шамб. Мирославові Харині сповідникові Покійного, інж. Степанові Кульчицькому, що промовляв від Кульчичан і Комітету „Бойківщини", дир. Степанові Сприньському, від Комітету Дрогобичан, о. Томі Бариляковi від Редінґського деканату, та пані інж. Стефанії Пушкар, що попращала о. Миколу від Родини.

Таж сама наша щира подяка д-рові Володимирові Пушкареві за досвідчене ведення тризни в пам'ять Покійного у справжній родинній атмосфері.

Дуже дякуємо п. Михайлові Добошеві, п. Степанові Жгуті, п. Іванові Онишканичеві, п. Лонгинові Маркову, п. Андрієві Міджакові за вправне і гарне відспівання похоронних відправ.

Дякуємо щиро Сестрам Василіянкам із Факс Чейсу, а особливо Матері Дарії, що занялася влаштуванням тризни в приміщенях академії.

Наша сердечна подяка Екзекутиві і працівникам СУК „Провидіння" та В-ва „Америка", Церковному Комітетові, Братству Апостольства Молитви і Вірним парохії св. Свщмч. Йосафата, бувшим парохіянам церкви св. Арх. Михаїла в Патстави, Па., Рідним, Приятелям й Знайомим за Служби Божі за спокій душі Покійного, за пожертви на добродійні цілі та за вислови співчуття.

Дякуємо сердечно бувшим Парохіянам з Патстави, Па., що не жаліли часу і труду, та приїхали віддати останню прислугу своєму довголітньому Пароxові.

Сердечно дякуємо щоденникам „Свобода" і „Америка", тижневикам „Шлях" і „Нова Зоря", канадським часописам, Редакції Бюлетеня Українського Генеалогічно-Геральдичного Т-ва, за поміщення посмертних згадок і некрологів.

Ми дуже вдячні д-рові Емілеві Гарасимові за безінтересовну і щиру лікарську опіку в часі недуги Покійного.

Вкінці дякуємо похоронному заведенню п-тва М. Насевичів за справне переведення похорону.

Хай ласкавий і милосердний Господь щедро винагородить усіх обильними ласками і всім добром.

Залишені в смутку:

ЕЛЕОНОРА БАРАНЕЦЬКА — дружина
ДІТИ, ВНУКИ І РОДИНА

Замість квітів на могилу нашого Дорогого Брата, Вуйка і Шваґра сл. п. Митрофорного Протоієрея о. д-ра БОГДАНА ЛИПСЬКОГО складаємо 100.00 долярів на Собор св. Софії у Римі.

Родина КАЧМАР-ДАНИКИ-ВОРОНКИ та ЛУЦІВИ

Замість квітів на могилу о. д-ра БОГДАНА ЛИПСЬКОГО Митрофорного Протоієрея на Собор Святої Софії у Римі зложили:

проф. Роман ЧУБАТИЙ	10.00 дол.
а Панство Іван і Оля МАРТИНЮКИ	20.00 дол.

Праця
MALE

MAINTENANCE
REFRIGERATION MECHANIC

Salary range from $3.62 per hour + overtime. Company seeks refrigeration mechanic, who possesses a Blue or Red Seal license. Duties will include maintenance of approximately 350 tons of refrigeration equipment, as well as associated plant maintenance. This is a permanent position. Our Company offers a fully-paid benefits package.

Mr. Lichenstein, 991-6500
THEOBALD INDUSTRIES
Ft. of Sanford Avenue
Kearny, N.J.

Wanted at once 1st class skilled
CABINET MAKERS
Must be experienced.
Because of our growth we have openings for cabinet makers. Steady work. Top wages & fringe benefits.
8825 Tonnelle Avenue
North Bergen, N.J. 861-1200

CHEVROLET MAN WANTED

Highly experienced service writer, able to do warranty claims etc. Excellent pay all benefits, pension. Contact BUD COLLIER Service Manager. Must read, write, speak good English.
Hoffman Chevrolet
425 Bloomfield Avenue
Bloomfield, N.J. (201) 748-8200

UPHOLSTERER
Experienced on All Phases — Tufting, etc.
Top pay for Top man, nice, small, clean Shop — good working conditions.
Call: (212) UN 1-3414.

MATERIAL HANDLERS
GENERAL HELPERS
STOCK MEN
PACKERS
Must be dependable. Growing Company, excellent benefits. Opportunity for advancement.
Artoller Div.
EMERSON ELECTIC Co.
141 Lanza Ave. Garfield, N.J.
(201) 772-7800
An Equal Opportunity Employer

CHEMICAL OPERATORS & HELPERS

No experiecne necessary. We will train. Good starting rates, excellent benefits. Plenty of overtime. No layoffs. Apply:
REICHOLD CHEMICALS Inc.
Middlesex Ave. Carteret, N.J.
541-4201
An Equal Opportunity Employer

MACHINISTS
ALL-ROUND
DRILL PRESS OPERATORS

- TOP RATES
- PLUS OVERTIME
- DAY SHIFT
- NON DEFENSE
- FULL BENEFITS

(Including pension plan)
COZZOLI
MACHINE COMPANY
401 E. Third St., Planfield, N.J.
An Equal Opportunity Employer

Праця
MALE

ASSEMBLERS WIRING
Light Assembly Work
Excellent oportunity with growing concern for young men — on job training. Paid holidays, minimum 8 hrs, 5 day week. Call: Rocco Zacchea, Production Mgr.
(201) 925-7100
Avionics, Inc.
130 Marion Avenue
Linden, N.J.
An equal opportunity employer.

MATERIAL HANDLERS
New building. No experience necessary. Days 9 to 5:30. 40 hrs., Mon-Fri. Advancement opportunities, liberal Company paid benefits. Woodbridge. Call for interview. R. Funkhouser. (201) 382-8100. If no answer call (516) 997-8880.
Equal opportunity employer.

FOLDING MACHINE, ОПЕРЕЙТОРИ
1 рік досвіду, денна шифта, доск. нагода для відповідних. 35 год. тижнево, добра платня, постійна праця, добрі умовини праці. Великі бенефіти.
Тел. 924-9475
Питати за Chick Millano

PLUMBERS HELPERS
Experienced. Full time employment. Insurance, benefits, Pension Plan. Opportunity for advancement. Appy week days 8:30. AM to 4:30 P.M.
151 Hillside Avenue
South River, N.J.
(201) 254-2275

MAINTENANCE HELP
All Grades. Experience prefered.
APPLY IN PERSON
SPIRAL METAL CO.
So. Broadway
SOUTH AMBOY, N.J.

ДО ВТИНАННЯ ПАПЕРУ
Добра нагода для осіб з 1-річною ком. практикою. Початкова праця на 3-ю шифту. 30 год. тижнево, може бути зміна на 2-гу або 1 шифту. Платня $165 тижнево, великі бенефіти. N.Y.C. Телефонувати
(212) 924-9475
Питати за Check Malano

WANTED
at once
SHEET METAL MEN
ELECTRICIANS
with two or more years experience in factory maintenance.
Good pay, steady work, excellent benefits.
Apply 9 A.M. to 3 P.M.
CELANESE PLASTICS Co.
290 Ferry Street
Newark, N.J. 877-2685
An equal opportunity employer

CHEMICAL/PLANT PRINTING INK.
Experienced Weigher - Mixers - Roller Mill Operators wanted by fast growing company. Day/night shifts. Good working conditions, & benefits. Opportunity for advancement!
U.S. Printing Ink Corp.
East Rutherford, N.J.
Call: Mr. Hanlon
(201) 933-7100

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Праця
HELP WANTED FEMALE

ДОСВ. КЕЛЬНЕРКИ
на денні і нічні шифти і вікенди. Постійна праця. Платня і комісове, праця близько дому
Riviera Diner
756 North Broadway
Amityville, L.I. 516-598-3805
Ask for Mr. Krekos or George.

Праця
MALE & FEMALE

EXP. TRIMMER & MENDER
Work near home.
WAGS QUILTING, Inc.
171 N. 1st St., Brooklyn, N.Y.
(212) EV 4-5700

COUPLE WANTED
FOR NICE HOME IN COUNTRY.
(Between Plainfield and New Brunswick, N.J.). You will have your own rooms and bath, television and radio. Duties will include housekeeping and property maintenance. There are no children, but we do have a dog and a cat who lives happily with us. Salary open. If you want a nice home in the country, call collect (201) 885-5271.

Business Opportunity

EARN $15,000 — $25,000
As A
SHELL DEALER

Ambitious man wanted now, for service station located at Rtes. 1 - 84 and 6. Presently under operation.

Excellent training, financing, many other benefits. No previous experience necessary.

Call collect weekdays:
B. Felker at 203-289-1521
Evenings and Weekends:
203-879-3104

Or write:

SHELL OIL CO.
477 Conn. Blvd.
East Hartford, Conn. 06108

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
Д-ра Й. МІЛЛЄРА
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 3 пачки тільки — $20.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC. Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

Real Estate

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue
New York, N.Y.
Tel.: 477-6400

Маємо на продаж:

1 бару
1 ланчонетку
3 гросерні
3 род. дім в Пелгам Вей
2 род. дім в Асторії
8, 10, 22 — род. домів та багато інших в Мангетені
Лота 50 х 100 на Вест Бронксі,

Помірковані ціни з невеликою готівкою.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО
ІСТОРИЧНІ ПОЕМИ
Пояснив Д. Николишин
Ціна 50 центів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА,
20-го ГРУДНЯ 1969 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14-ий Відд., о год. 7 веч. в Січовій Домівці при 690 Sanford Ave. Проситься членство прибути та вирівняти залеглі владки. На зборах буде вибір управи на 1970 рік. — В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр., Ф. Мікулинець, кас.

БОФАЛО, Н. Й. Річні збори 304 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 205 Military Rd. На порядку дня: вибір нової Управи на 1970 рік. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — С. Завіський, гол., І. Грицван, касир, М. Гнатик, секретар.

НЕДІЛЯ,
21-го ГРУДНЯ 1969 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі. На порядку дня: вибір управи на 1970 рік. Проситься членство прибути обов'язково на збори. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., С. Мартинюк, касир, В. Колданський, рекор. секр.

СТ. ЛЮЇЗ, Мо. Річні збори Б-ва св. Володимира — 179 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при Магнолія вул. На порядку: звіти уступаючої управи та вибір управи на 1970 рік. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

WATERVLIET, N.Y. Річні збори Б-ва св. о. Миколая — 13 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Клюбі. На порядку: вибір нової управи на 1970 рік. Проситься чл. прибути. Після зборів — перекуска. — Управа.

ГАДСОН, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата — Відд. 477, о год. 11-ій ранку в парохіяльній залі. Проситься чл. прибути на збори. — В. Пішак, секр.

ГАРТФОРД, Конн. Загальні річні збори 12-го Відд. в Пластовій Домівці, в УНДомі при 961 Ведерсфілд Аве. Проситься чл. взяти участь у зборах. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Річні збори Т-ва І. Франка — 97-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в Українській Централі при 240 Гопе Аве. На порядку: звіти управи та вибір нової на 1970 рік. Проситься чл. прибути. — М. Табачук.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

КАТЕРИНА ХОМА, членка 276 Відд. УНС в Ембрідж, Па., померла 1 вересня 1969 на 56 році життя. Покійна народилася 9 серпня 1913 р. в Ембрідж, а до УНСоюзу вступила 31 січня 1950 р. Залишила в смутку мужа Івана, сина Івана мол., матір Марію, сестри Олену та Естеру. Похорон відбувся 6 вересня 1969 р. на українськім католицькім цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Економі-Ембрідж, Па.

Вічна Її Пам'ять!
Йосип Білик, секр.

ВОЛОДИМИР КОРОЛЮК, довголітній член Відд. 414 УНС в Ню Гейвен, Конн., помер 22 липня 1969 р. на 52 році життя. Залишив у смутку дружину Сабіну, дочку Варвару Анну та сина Володимира мол. і 2 внуків. Поророн відбувся 25 липня 1969 р. на цвинтарі св. Лаврентія у Вест Гейвен, Конн.

Вічна Йому Пам'ять-
В. Гіна, секр.

ЯРОСЛАВ КЕЦКО, член 277 Відд. УНС. Т-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 19 жовтня 1969 на 42 році життя. Покійний народився в с. Манаїні, пов. Зборів, до ЗСА прибув в 1949 р., і цього ж року став членом УНС. Залишив в смутку дружину Марію, сина Ярослава і три сестри в Україні. Похорон відбувся 22 жовтня 1969 р. на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбері.

Вічна Йому Пам'ять!
Є. Гомотюк, секр.

МАРІЯ ПТАШИНСЬКА, членка Відд. 105 УНС, Т-ва св. Володимира у Філядельфії, Па., померла 21 жовтня 1969 на 79 році життя. Покійна народилася 15 травня 1890 р. в с. Прошове, пов. Тернопіль, Україна, до ЗСА прибула в 1907 р., а в 1923 р. стала членкою УНСоюзу. Залишила в смутку мужа Теодора та дітей Андрія, Розу та Івана. Похорон відбувся 25 жовтня 1969 р. на цвинтарі Овкленд у Філядельфії, Па.

Вічна Її Пам'ять!
Ракочий, секр.

ПЕТРО БОРОДІЙ, член 437 Відд. УНС, Т-ва Самопоміч в Рочестері, Н.Й., помер 17 жовтня 1969 р. на 54-му році життя. До ЗСА прибув в 1951 р., а в січні 1953 р. став членом УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Анастазію і синів Ярослава, Михайла та Мирослава. Похорон відбувся 21 жовтня 1969 на цвинтарі Голи Сепулкер в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Малиновський, секр.

ПАВЛИНА ВОЛОШАНСЬКА, членка 375 Відд. УНС, Т-ва Дм. Вітовського у Філядельфія, Па. померла 26 жовтня 1969 р. на 68 році життя. Покійна народилася 21 червня 1901 року в с. Городище, пов. Самбір в Україні, до УНСоюзу вступила в 1927 році. Залишила в смутку мужа Миколу та дочок Семмі й Доріс. Похорон відбувся 6 листопада 1969 р. на цвинтарі Овкленд у Філядельфії, Па.

Вічна Її Пам'ять!
П. Тарнавський, секр.

КАТЕРИНА МОЛО, членка 151 Відд. УНС, Сестрицтва Пр. Діви Марії в Аллентавні, Па., померла 27 вересня 1969 на 73 році життя. Покійна народилася в 1896 р. в селі Ферлів, пов. Рогатин, до ЗСА прибула в 1910 р., а від 1923 р. була членкою УНСоюзу. Залишила в смутку шестеро дітей, восьмеро внуків та правнуку. Похорон відбувся 1 жовтня 1969 р. на цвинтарі Пр. Діви Марі в Аллентавні, Па.

Вічна Її Пам'ять!
Анна Пип'юк, секр.

ВАСИЛЬ ХИМКА, член 63-го Відд. УНС у Форд Ситі, Па., помер 15 липня 1969 р. на 72 році життя. Покійний народився 15 січня 1897 р. в Україні, до ЗСА прибув в 1915 р., а 31 травня 1918 р. вступив до УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Анну, синів Володимира та Андрія, доньку Джейн, пасербицю Віру, 10 внуків та 3 правнуків.

Управа

АПОЛОНІЯ КУЛИК з дому ІЛЬНИЦЬКА, членка 33-го Відділу УНС в Чикаґо, Ілл., померла 29 вересня 1969 р. на 78 році життя. Покійна народилася 1891 р. в с. Гусні Вижні, пов. Турка, Україна, до ЗСА прибула в 1913 році, а в 1925 р. вступила до УНСоюзу. Залишила в смутку синів о. прот. Ореста й Едварда та троє внуків. Похорон відбувся 3 жовтня 1969 р. на цвинтарі Овкленд у Філядельфії, Па.

Вічна Її Пам'ять!
Софія Оріх, секр.

ВАСИЛЬ КУЗЬМА, член 76 Відд. УНС, Т-ва св. Івана в Нюарку, Н.Дж., помер 8 серпня 1969 р. на 80 році життя. Покійний народився 9 лютого 1889 р. в Україні, до ЗСА прибув в 1912 р., Покійний був головою 76-го Відділу УНС, залишив у смутку дружину Катерину та 2 синів. Похорон відбувся 11 серпня на цвинтарі Евергрін.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Салабан, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
Різдвяний сезон в Арці вже розпочався: кутя, мак, мед, гриби, карточки, календарі в повному виборі.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: 475-7430. — Висилаємо на СВЯТА до УССР за $68.00 летунською поштою 5 вовн. хусток, 2 найл. плащі, 3 пари найл. панчіх і 3 пари шкарпеток. Замовляюте телефонічно або листовно. Урядові години: від понед. до суб. 8:30 до 6:00 веч., в неділю від 10 до 2-ої по пол.

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ
Анг. і укр. тексти
Ціна 80 центів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 563-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

Іван Бунько
Директор Українського Похоронного Заведення
(Попередньо при East 5th St., New York City)
Тепер є в асоціяції з
METROPOLITAN FUNERAL SERVICE INC.
191 Ave. "A" (Cor. 12th St.)
New York, N.Y. 10009
Business Phone: 674-3630
Home Phone: 274-0629
До розпорядження каплиці у всіх дільницях міста.

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО

ЩЕ ПЕРЕД НОВИМ РОКОМ.

Якщо вибираєтеся у Кетскельські гори, в околицю „Союзівки" полюбуватися осінньою красою гір, подихати свіжим воздухом, на зустрічі, полювання чи не задовго на лещета, то заїжджайте до нашого ново-збудованого, модерного мотелю, у місцевості Кергонксон, дорога ч. 44-55

МАРТА
(MARTHA'S INN MOTEL)
Тут можете добре і вигідно переспати, а у кожній кімнаті є телевізія і лазничка із ванною і тушом.
Ціни по сезонові 40% опусту.
Замовляйте тел. (914) 626-3851, або листовно:
MARTHA'S INN MOTEL
P.O. Box 32 — Kerhonkson, N.Y. 12446
ЯРОСЛАВ і КАТЕРИНА РОСОЛА, власники

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
ДО ЧИСЛА
за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1969 року,
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1969 року
При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ,** залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО, РОДИННО, ВЕСЕЛО, СПОКІЙНО
РІЗДВЯНІ СВЯТА на СОЮЗІВЦІ

в середу, 24-го грудня 1969 року
Свята Вечеря
з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ
По вечері — СВЯТОЧНА ПРОГРАМА
з колядами і щедрівками

•

В середу, 31-го грудня 1969 р.
Зустріч Нового Року
(Спеціяльна новорічна програма)
Грає оркестра „Союзівки" під кер. І. БІСКУП
НОВОРІЧНА ВЕЧЕРЯ тільки на замовлення.

•

У вівторок, 6-го січня 1970 р.
Свята Вечеря
з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ

Замовлення слати:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446
Tel.: (914) 626-5641

Name ______________________________

Address ____________________________

ТАРЗАН, Ч. 6291. Рішено запросити тільки одного вождя

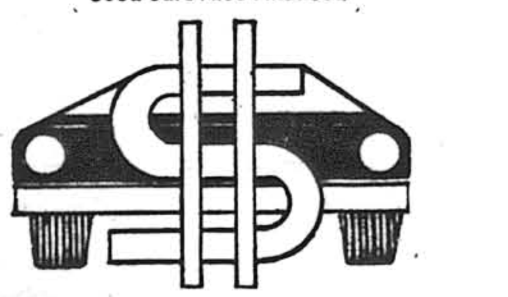
Твоє бажання, Тарзане, щодо наради великих вождів без їхніх „обія" — мужів — невикональне!

Знаю тільки одного вождя, який зважується не слухатись свому „обія" — мужеві, — це вождь угандів Тут. Тільки він може прибути сюди — сам один!

Дуже добре, друже Гано, — пішли спершу запрошення вождеві Тутові. Уганди разом із мото-мотами започаткують наш плян!

MONEY
FOR CAR BUYERS

BANK RATES
FAST CONFIDENTIAL SERVICE
PAYMENTS TO SUIT YOU
CALL 434-4800
CREDIT LIFE INSURANCE IF DESIRED
Used Cars Also Financed

NORTH JERSEY NATIONAL BANK
Member Federal Deposit Insurance Corporation
(FORMERLY HUDSON COUNTY NATIONAL BANK)